

**Magiczny
Kraków**

„Riazańczycy. AK w łagrach” - nowa wystawa w Muzeum Armii Krajowej

2025-06-22

Muzeum Armii Krajowej im. gen. Emila Fieldorfa „Nila” zaprasza na poruszającą wystawę czasową „Riazańczycy. AK w łagrach”, opowiadającą o tragicznych losach żołnierzy Armii Krajowej więzionych w sowieckim łagrze NKWD nr 179 w Riazaniu-Diagilewie w latach 1944–1947. Ekspozycja, oparta na unikalnych archiwaliach i świadectwach, ukazuje dramat polskich patriotów zesłanych po „wyzwoleniu” Polski przez Armię Czerwoną.

W 1944 roku, wraz z wkroczeniem Armii Czerwonej na ziemie polskie, rozpoczęły się brutalne represje sowieckich służb bezpieczeństwa wobec żołnierzy Armii Krajowej. Tysiące akowców zostało aresztowanych, a następnie wywiezionych w głąb Związku Sowieckiego do łagrów. Jednym z najważniejszych miejsc ich zesłania był łagier NKWD nr 179 w Riazaniu-Diagilewie, położony 200 kilometrów na południowy wschód od Moskwy.

Właśnie losom tych więźniów poświęcona jest najnowsza wystawa czasowa w Muzeum Armii Krajowej zatytułowana „Riazańczycy. AK w łagrach”. Można ją oglądać od czerwca aż do końca maja 2026.

W Riazaniu-Diagilewie w latach 1944–1947 osadzono około 3 tysięcy żołnierzy AK – zarówno szeregowców, jak i oficerów najwyższego szczebla. Trafili tam m.in. płk Aleksander Krzyżanowski „Wilk”, płk Władysław Filipkowski „Janka”, płk Kazimierz Tumidajski „Marcin”, gen. Ludwik Bittner „Halka” oraz delegaci rządu RP: Józef Przybyszewski i Władysław Cholewa.

Choć oficerowie nie byli zmuszani do pracy, warunki życia w łagrze były dramatyczne. Więźniowie cierpieli z powodu głodu, zimna, chorób i nieustannych przesłuchań prowadzonych przez funkcjonariuszy Smiersza. Ich losy stanowią ważne świadectwo represji sowieckich wobec polskiego podziemia niepodległościowego.

Wystawa powstała na podstawie dokumentów i materiałów zebranych przez jednego z więźniów, Jerzego Polaczka (1919–1997), przekazanych w 2001 roku przez jego rodzinę do Biblioteki Jagiellońskiej. Oprócz dokumentów i relacji można zobaczyć także osobiste przedmioty więźniów, archiwalne zdjęcia, szkice i rysunki wykonane w obozie.

Wyjątkową częścią ekspozycji są realistyczne portrety więźniów autorstwa Mieczysława Skrzypińskiego i Jana Ptaszyńskiego, tworzone w łagrze — twarze, które pozwalają z bliska spojrzeć w oczy ludziom prześladowanym za służbę ojczyźnie.

Wystawa została przygotowana we współpracy z Biblioteką Jagiellońską oraz Fundacją Centrum Dokumentacji Czynu Niepodległościowego. Partnerem przedsięwzięcia jest Stowarzyszenie Środowisko Borowiczów Sybiraków. Kuratorem ekspozycji jest dr Tomasz Dudek. Honorowy patronat nad wydarzeniem objęli Wojewoda Małopolski Krzysztof Jan Kłęczar oraz Marszałek Województwa Małopolskiego Łukasz Smółka.

Ekspozycja dostępna jest dla zwiedzających w siedzibie Muzeum Armii Krajowej przy ul. Wita Stwosza

**Magiczny
Kraków**

12 do 31 maja 2026 roku. To ważna lekcja historii i pamięci — hołd dla żołnierzy wiernych przysiędze, którzy za wolność Polski zapłacili wielką cenę.